

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének
Költségvetési és Pénzügyi Bizottsága
Előterjesztő neve: Szili-Darók Ildikó alpolgármester

.....⁴.....sz. napirend

ELŐTERJESZTÉS

a Költségvetési és Pénzügyi Bizottság 2021. július 12-i rendkívüli ülésére

Tárgy: **Javaslat megbízási szerződés megkötésére 2021. évi balatoni nyári tábor biztosítása érdekében**

Előterjesztő: Szili-Darók Ildikó alpolgármester

Készítette: Rókusfalvy-Bodor Gergely Humánkapcsolati Iroda

A napirendet nyílt ülésen kell tárgyalni.

A döntés elfogadásához egyszerű szavazattöbbség szükséges.

Melléklet: 1. számú melléklet: Megbízási szerződés tervezete

2. számú melléklet: Józsefvárosi gyermektábor szakmai tematikája

Tisztelt Költségvetési és Pénzügyi Bizottság!

I. Tényállás és a döntés tartalmának részletes ismertetése

A józsefvárosi káptalanfüredi nyári tábor 2021. évben sem tudja fogadni a kerületi gyermekeket, azonban óriási igény mutatkozik a balatoni nyaralás igénybe vételére.

A járványügyi helyzet következtében a Kormány által meghozott korlátozó intézkedések miatt tavasszal és nyár elején bizonytalanná vált a tábor megszervezésének lehetősége. A június végén hirtelen feloldott korlátozások azonban lehetővé tették, hogy sürgős körülmények között biztosíthassuk a józsefvárosi gyermekek részére a balatoni aktív, élményekben gazdag táborozást.

Ennek érdekében a 38/2021. (VII.6.) számú polgármesteri döntés alapján 12.500.000,- Ft a józsefvárosi gyermekek díjmentes balatoni nyári táboroztatásának biztosítására átcsoportosításra került.

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Közbeszerzési és Beszerzési Szabályzata 20.1. pontja szerint a Kbt. hatálya alá tartozó, de a közbeszerzési értékhatárt el nem érő szolgáltatás megrendeléséről dönteni legalább három ajánlat bekérésével lehet. Három ajánlat került bekérésre az alábbi balatoni táboroktól (melyek esetében a megkeresés szempontja az önkormányzat korábbi kapcsolatai, tapasztalatai voltak). A kiválasztás fő szempontja a tábor maximális férőhelye, és a tábor teljes körű lebonyolításának biztosítása.

Név:	Káptalanfüred – Budapest, XIX. kerület tábora	Fonyód – Fővárosi Roma Oktatási és Kulturális Központ - FROKK - tábora	Balatonszemes – Esély-Budapest - fővárosi gyermek és ifjúsági – Alapítvány tábora
Férőhely:	80 fő	82 fő	270 fő
Szolgáltatás:	csak szállás	szállás és háromszori étkezés	szállás és ötszöri étkezés; oda-vissza utazás biztosítása; szakmai stáb, 25 fő mentor biztosítása; programok teljes körű lebonyolítása
Ar:	10.800,- Ft/fő/ 6 nap; Mindösszesen 80 fő esetében: 864.000,- Ft	36.000,- Ft/fő/ 6 nap; Mindösszesen 82 fő esetében: 2.952.000,- Ft	62.500,- Ft/fő/ 6 nap; Mindösszesen 200 fő esetében: 12.500.000,- Ft

Az Esély-Budapest - fővárosi gyermek és ifjúsági – Alapítvány 200 fő gyermek részére tudja saját tulajdonú táborban biztosítani az aktív pihenést és a nyári élményeket, valamint a tábor teljes körű lebonyolítását – az utaztatást is beleértve – tudja vállalni.

élerett. 2021. júli. 09. 14:00

VK 1

Teljes körű szervezéssel rendelkező nyári balatoni táborok esetében az alábbi ajánlatok találhatóak piackutatás keretében:

Név:	Funside kézműves tábor/ Balatongyörök	Szörftábor/ Siófok	Future Stars angol- magyar focitábor/ Balatonszemes
Ár:	125.000,- Ft/hét/fő	64.000,- Ft/hét/fő	62.500,- Ft/hét/fő

A kiválasztás szempontjai (maximális férőhely, teljes körű lebonyolítás), és piackutatás keretében bemutatott reális árak alapján javaslom, a legtöbb férőhellyel rendelkező Esély-Budapest - fővárosi gyermek és ifjúsági – Alapítvány megbízását a fenti balatoni nyári tábor teljes körű megszervezésével és lebonyolításával a mellékelt megbízási szerződés tartalmának megfelelően az alábbiak szerint: Egy turnusos tábor megszervezése 2021. augusztus 9-14. között (6 nap 5 éjszaka), az Esély-Budapest - fővárosi gyermek és ifjúsági – Alapítvány kizárólagos tulajdonában álló ingatlanon (8636 Balatonszemes, Szabadság u. 5.). A nyári táborban résztvevők maximum létszáma 200 gyermek (6–18 éves korú fiatalok) és 30 fő felnőtt kísérő. Az Önkormányzat által fizetendő megbízási díj tartalmazza a szállás és ellátás költségeit, mely napi ötszöri (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna, vacsora) étkezést, valamint programok szervezését jelenti a táborban és a táboron kívül. Továbbá a táborban lévő felnőtt kísérők és a programokban közreműködők díjazását, és a táborba való eljutást oda-vissza szállítással.

A tábor tematikája olvasótábor, melynek szakmai programját az előterjesztés melléklete tartalmazza.

A tábor szervezésének költsége bruttó 62.500,- Ft/fő/6 nap, mindösszesen 12.500.000,- Ft, mely összeg tartalmazza a szállás, étkezés költségét, a kísérők díjazását, valamint az oda-vissza utaztatás és külső programok finanszírozását.

II. A betérjesztés indoka

A nyári balatoni tábor sikeres megszervezése érdekében szükséges, hogy a bizottság 2021. július 12-i rendkívüli ülésén megtárgyalja az előterjesztést.

III. A döntés célja, pénzügyi hatása

A döntés célja megbízási szerződés megkötése az Esély-Budapest - fővárosi gyermek és ifjúsági – Alapítvánnyal 2021. augusztus 9-14. közötti időszakra az Alapítvány kizárólagos tulajdonában álló ingatlanon (8636 Balatonszemes, Szabadság u. 5.) nyári tábor szervezése és lebonyolítása érdekében.

A szerződés fedezete bruttó 12.500.000,- Ft összegben az önkormányzat 2021. évi költségvetésében rendelkezésre áll.

IV. Jogszabályi környezet

A Képviselő-testület és Szerveit Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 36/2014. (XI.06.) önkormányzati rendelet 7. számú melléklete 1.1.1. pontja alapján a Költségvetési és Pénzügyi Bizottság feladat- és hatásköre különösen bármely önkormányzati szerződés megkötése.

Mindezek alapján kérem a Költségvetési és Pénzügyi Bizottság döntésének meghozatalát.

VH 2

Határozati javaslat

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének Költségvetési és Pénzügyi bizottsága ...../2021. (VII.12.) számú határozata

2021. évi balatoni nyári tábor biztosítása érdekében kötendő megbízási szerződés elfogadásáról

A Költségvetési és Pénzügyi Bizottság úgy dönt, hogy

1. az Esély-Budapest - fővárosi gyermek és ifjúsági – Alapítvány (székhely: 1086 Budapest, Magdolna utca 5-7. 2. em./218.; képviseli: Kutassy György kuratóriumi elnök; adószám: 19022888-2-42) kerüljön megbízásra, hogy 200 fő józsefvárosi gyermek részére a 2021. augusztus 9-14. közötti időszakban az Alapítvány kizárólagos tulajdonában álló ingatlanon (8636 Balatonszemes, Szabadság u. 5.) nyári tábort szervezzen és bonyolítson le teljeskörűen.
2. felkéri a polgármestert a határozat 1. pontja szerinti - az előterjesztés mellékletét képező - megbízási szerződés aláírására.
3. felkéri a polgármestert, hogy gondoskodjon a táborszervezéssel kapcsolatos teendőkről és javasolja, hogy e teendők koordinálására kérje fel Szili-Darók Ildikó alpolgármestert.

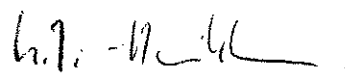
Felelős: polgármester

Határidő: 2. pont esetében: 2021. július 19.

A döntés végrehajtását végző szervezeti egység: Humánszolgáltatási Ügyosztály Humánkapcsolati Iroda

A lakosság széles körét érintő döntések esetén az előterjesztő előkészítőjének javaslata a közzététel módjára
nem indokolt hirdetőtáblán honlapon

Budapest, 2021. július

Szili-Darók Ildikó
alpolgármester

KÉSZÍTETTE: HUMÁNSZOLGÁLTATÁSI ÜGYOSZTÁLY

LEÍRTA: RÓKUSFALVY-BODOR GERGELY HUMÁNKAPCSOLATI IRODA

PÉNZÜGYI FEDEZETET IGÉNYEL/NEM IGÉNYEL, IGAZOLÁS: *IGÉNYEL*

JOGI KONTROLL: *OK*

ELLENŐRIZTE:

DR. VÖRÖS SZILVIA
ALJEGYZŐ

BETERJESZTÉSRE ALKALMAS:

JÓVÁHAGYTA:

DR. VÖRÖS SZILVIA
JEGYZŐT HELYETTESÍTŐ ALJEGYZŐ

SÁTLY BALÁZS

A KÖLTSÉGVETÉSI ÉS PÉNZÜGYI BIZOTTSÁG ELNÖKE

MEGBÍZÁSI SZERZŐDÉS

amely létrejött egyrészről

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat

székhely: 1082 Budapest, Baross u. 63-67.

képviseli: Pikó András polgármester

adószám: 15735715-2-42

törzsszám: 735715

bankszámlaszám: 11784009-15508009

statisztikai szám: 15735715-8411-321-01

mint Megbízó (továbbiakban: **Megbízó**),

másrészről

Esély-Budapest - fővárosi gyermek és ifjúsági - Alapítvány

székhely: 1086 Budapest, Magdolna utca 5-7. 2. em./218.

képviseli: Kutassy György kuratóriumi elnök

adószám: 19022888-2-42

nyilvántartási szám: 01-01-0000190

bankszámlaszám: 10400157-00019992-00000006

mint Megbízott (továbbiakban: **Megbízott**)

- a továbbiakban együttesen Felek - között az alábbi feltételek mellett:

1. A szerződés tárgya:

- 1.1. Megbízó megbízza Megbízottat Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete Költségvetési és Pénzügyi Bizottságának .../2021. (VII.12.) számú határozata alapján 2021. augusztus 9-14. között (6 nap 5 éjszaka) a Megbízott kizárólagos tulajdonában álló ingatlanon – 8636 Balatonszemes, Szabadság u. 5. - nyári tábor (továbbiakban: nyári tábor) szervezésével és lebonyolításával. A szolgáltatás tartalmazza 200 gyermek – 6 – 18 éves korú fiatalok - részére és 30 fő felnőtt kísérő részére biztosított szállást és ellátást, napi ötszöri (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna, vacsora) étkezéssel, valamint programok szervezését a táborban és a táboron kívül. Tartalmazza a szerződés a felnőtt kísérők és a programokban közreműködők díjazását. A Megbízott biztosítja a táborba való eljutást Budapest – Balatonszemes oda-vissza útvonalra.
- 1.2. Megbízott kijelenti, hogy az 1.1. pontban meghatározott helyszínen nyári tábor megvalósítására kizárólagos joggal rendelkezik.
- 1.3. Megbízott a megbízást elfogadja.

2. A szerződés hatálya és megszűnése:

- 2.1. A szerződés határozott időre, 2021. augusztus 31. napjáig szól.
- 2.2. Jelen szerződéstől bármelyik fél a másik fél súlyos szerződésszegése esetén, írásban elállhat. Megbízó részéről súlyos szerződésszegésnek minősül, ha 8 napos késedelemben esik a megbízási díj kifizetésével és azt a Megbízott írásbeli felszólítását követően sem fizeti meg. Megbízott részéről súlyos szerződésszegésnek minősül különösen, ha a Megbízó az 1.1. pontban meghatározott teljesítési időben nem teljesít; ha a Megbízó által kifogásolt vagy hiányolt cselekményeket a Megbízott nem orvosolja vagy pótolja a megadott határidőn belül; ismételten szerződésszegést követ el; a Megbízó érdekeivel

ellentétes magatartást tanúsít; titoktartási és/vagy adatvédelmi kötelezettségét megszegi. A Megbízó elállása esetén a Megbízott a Megbízó felszólítására köteles a 3.1. pont szerinti előlegként kifizetett megbízási díj teljes összegét visszafizetni a Megbízó részére.

3. A megbízási díj:

- 3.1. A Megbízottat a jelen szerződés 1.1. pontjában meghatározott feladatok maradéktalan és szerződésszerű ellátásáért bruttó 12.500.000,- Ft összegű megbízási díj illeti meg. A Megbízó a megbízási díj teljes összegét, előre, előlegként fizeti meg a Megbízott részére legkésőbb 2021. augusztus 04. napjáig. Az előleg összegéről a Megbízott a pénzügyi és számviteli előírások szerinti számlát állít ki. A Megbízott a jelen szerződés szerinti nyári tábor befejezésétől számított 15 napon belül végszámlát állít ki. A végszámlában levonásra kerül a kifizetett előleg összege. Megbízott a Megbízó által kiállított teljesítésigazolások alapján jogosult a végszámla kiállítására..
- 3.2. Amennyiben a Megbízott a megbízásának nem teljes mértékben tesz eleget, a vonatkozó utasításokban foglaltaktól szándékosan vagy gondatlanul eltér és, ezáltal nem megfelelő minőségben végzi el a feladatot, vagy Megbízó részéről a feladat elvégzésével szemben bármilyen jogos kifogás merül fel, úgy Megbízó jogosult a megbízási díjat arányosan csökkenteni. Ebben az esetben a Megbízott a végszámla kiállításával egyidőben köteles a szerződés 3.1. pontban meghatározott megbízási díj és a jelen pont szerint csökkentett összegű megbízási díj különbözetét visszafizetni a Megbízó részére.
- 3.3. Amennyiben a Megbízott elszámolása alapján a szerződésben meghatározottaknál kevesebb gyermek/felnőtt kísérő vesz részt a nyári táborban, a 4.13. pontban foglaltak figyelembevételével a Megbízottat a megbízási díj ennek megfelelő arányos összege illeti meg és köteles a végszámla kiállításával egyidőben a szerződés 3.1. pontban meghatározott megbízási díj és a jelen pont szerint csökkentett összegű megbízási díj különbözetét visszafizetni a Megbízó részére.
- 3.4. A Megbízó általi teljesítés igazolására a Humánszolgáltatási Ügyosztály vezetője jogosult.
- 3.5. A megbízási díj magában foglalja a Megbízottnak a szerződés teljesítésével kapcsolatosan felmerült valamennyi költségét is, a Megbízott a megbízási díjon felül egyéb jogcímen sem díjazásra, sem egyéb ellenértékre nem tarthat igényt.

4. A felek jogai és kötelezettségei:

- 4.1. Megbízott a nyári tábor programját a Megbízóval előzetesen írásban ismertetett programterv alapján bonyolítja le, attól eltérni csak a Megbízó előzetes írásbeli jóváhagyásával lehet.
- 4.2. Megbízott kötelezettséget vállal arra, hogy megbízotti teendőit a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján, a tőle elvárható minőségben, megfelelő szakmai gondossággal, a legjobb tudása szerint teljesíti a Megbízó érdekeinek figyelembevételével. Megbízott kötelezettséget vállal, hogy a gyermekek felügyeletével és foglalkoztatásával az általa biztosított személyek megfelelő szakképesítéssel rendelkeznek.
- 4.3. Megbízott a megbízás teljesítése során Megbízó előzetes írásbeli hozzájárulásával közreműködőt vonhat be, akinek a tevékenységéért úgy felel, mintha maga járt volna el.
- 4.4. Megbízott tudomásul veszi, hogy a jelen szerződés szerinti feladat ellátása során tudomására jutott adatok, tények, információk tekintetében titoktartási kötelezettség terheli, mely alól jelen szerződés megszűnését követően sem mentesül. Megbízott a

szerződés teljesítése során tudomására jutott adatokat, információkat kizárólag a Megbízó előzetes írásbeli hozzájárulásával hozhatja harmadik személy vagy hatóság tudomására.

- 4.5. Felek a szerződés teljesítése érdekében kötelesek egymással együttműködni, a feladatellátás során felmerült problémákat, hiányosságokat egymás felé haladéktalanul jelezni.

Megbízó részéről: Rókusfalvy-Bodor Gergely
459-2130
bodorg@jozsefvaros.hu

Megbízott részéről: Szlatényi György
+36 20

- 4.6. Megbízott köteles jelen szerződésben meghatározott feladatait a Megbízó utasításait követve ellátni. Megbízott a Megbízó utasításaitól csak akkor térhet el, ha ezt a Megbízó érdeke feltétlen megköveteli és a Megbízó előzetes értesítésére már nincs mód. Ilyen esetben a Megbízót haladéktalanul értesíteni kell. Ha a Megbízó célszerűtlen vagy szakszerűtlen utasítást ad, a Megbízott köteles őt erre figyelmeztetni. Ha a Megbízó az utasítását a figyelmeztetés ellenére fenntartja, a Megbízott a feladatot köteles végrehajtani a Megbízó kockázatára. Meg kell tagadnia az utasítás teljesítését, ha annak végrehajtása jogszabály vagy hatósági határozat megsértésére vezetne, vagy veszélyeztetné mások személyét vagy vagyonát.
- 4.7. Megbízott a megbízást felelősségteljesen köteles ellátni. A Megbízott köteles a munka során felmerült problémákat haladéktalanul jelezni a Megbízó részére. Megbízott köteles a tevékenységéről és az általa végzett feladatok állásáról a Megbízót folyamatosan tájékoztatni. Megbízott felel azért, hogy a tevékenysége során betartja a tevékenységére vonatkozó jogszabályi (különösen a tanuló ifjúság üdülésének és táborozásának egészségügyi feltételeiről 12/1991. (V. 18.) NM rendelet) és hatósági előírásokat. Megbízott helytállni tartozik Megbízó irányába a Megbízottnak felróható okból okozott kárért is.
- 4.8. Megbízó, illetve az általa kijelölt személy a Megbízott tevékenységét - a jelen szerződés alapján történő teljesítéssel összefüggésben – bármikor jogosult ellenőrizni.
- 4.9. Felek rögzítik, hogy kölcsönösen betartják a hatályos magyar és európai uniós adatvédelmi szabályokat, ideértve különösen, de nem kizárólagosan az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény („Infotv.”), valamint a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679. számú rendelet („GDPR”) rendelkezéseit.
- 4.10. Felek egybehangzóan rögzítik, hogy a GDPR 5. cikk (1) bekezdés b) pontja alapján kifejezetten jogszerűnek tekintik a jelen szerződés alapján a másik fél rendelkezésére bocsátott személyes adatoknak a másik szerződő fél általi kezelését, amely célból és mértékben ez az adatkezelés a jelen szerződés teljesítéséhez a másik félnek szükséges. Felek kijelentik, hogy a jelen szerződésben megadott adatok a valóságnak megfelelnek, illetve harmadik személy személyéhez fűződő vagy egyéb jogait, illetve jogszabály által védett érdekeit nem sértik.
- 4.11. Amennyiben gyermek a nyári tábor ideje alatt megbetegszik, a Megbízott köteles haladéktalanul értesíteni a gyermek szülőjét.
- 4.12. A Megbízott a táborozó gyermek felügyeletéért teljes körű felelősséget vállal.

- 4.13. A Megbízott köteles lehetőséget biztosítani a táborozó gyermek szülője számára, hogy módosítsa a részvételi szándékát, illetve lemondja a nyári táborban való részvételt. Amennyiben a nyári tábor megkezdése előtt kevesebb, mint öt nappal előbb mondja le a szülő a részvételt, a Megbízott megbízási díja a lemondás miatt nem kerül csökkentésre.

5. Egyebek:

- 5.1. A jelen szerződés csak írásban módosítható, bontható fel vagy szüntethető meg.
- 5.2. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. tv. 41. § (6) bekezdése, az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 50. § (1a) bekezdése, és a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. tv. 3. § (1) 1. pontja alapján Megbízott a jelen megállapodás aláírásával nyilatkozik, hogy átlátható szervezetnek minősül. Megbízott a jelen bekezdésbe foglalt nyilatkozatában foglaltak változása esetén haladéktalanul köteles a változásokat a Megbízónak bejelenteni. Megbízott tudomásul veszi, hogy valótlan tartalmú nyilatkozat alapján kötött szerződést a Megbízó felmondja vagy – ha a szerződés teljesítésére még nem került sor – a szerződéstől eláll.
- 5.3. A jelen megbízási szerződésben nem szabályozott kérdésekben a Ptk. és a vonatkozó jogszabályok rendelkezései irányadóak.
- 5.4. Felek a jelen megbízási szerződésből eredő vitás kérdéseket elsősorban békés módon, közös egyeztetéssel kísérik meg rendezni. Ennek eredménytelensége esetén fordulnak az általános szabályok szerint hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bírósághoz.

Szerződő felek jelen szerződést elolvasták, értelmezték, és mint akaratukkal mindenben megegyezőt 5 egymással egyező példányban jóváhagyólag írták alá.

Budapest, 2021. július

Budapest Főváros VIII. kerület
Józsefvárosi Önkormányzat
képviselőként
Pikó András
polgármester
Megbízó

Esély-Budapest - fővárosi gyermek
és ifjúsági - Alapítvány
képviselőként
Kutassy György
kuratóriumi elnök
Megbízott

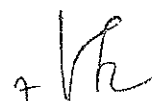
Jogi szempontból ellenjegyzem:
Budapest,
2021.....

.....
Dr. Vörös Szilvia
jegyzőt helyettesítő aljegyző

Pénzügyileg ellenjegyzem: Fedezet:

Budapest, 2021.

.....
Hórich Szilvia
gazdasági vezető

Józsefvárosi gyermektábor tematikája

A tábor 200 gyermek számára önfeledt élményt nyújt Balatonszemesen. A tábor nem csupán nyaralási élményt nyújt, hanem az ún. tematikus táborok kategóriába tartozik. A tematikus táborok (művészeti, társas-közösségi, hagyományőrző stb.) megvalósítását a tartalmas együttlét átélte élményeihez kötődő nevelési programban látjuk biztosítva, ezért a tábort szakmai programját elismert mentorok dolgozzák ki, akik a Magyar Garabonciás Szövetség mentorképzéseiben tanulták, illetve tanították az olvasótábori módszertant.

Józsefváros számára nem ismeretlen e műfaj, hiszen a JSZSZGYK előd intézménye éveken keresztül szervezett olvasótábort a gyermekeknek, illetve több kerületi civil szervezet is e módszertan alapján szervezte kerületi táborait.

1. Mi az olvasótábor?

„Az olvasótábor célja, hogy saját módszereivel és eszközeivel, elsősorban a közösségben történő együttgondolkodással segítse a résztvevőket személyiségük formálásában, önmaguk és környezetük megismerésében. Nyújtson támogatást ahhoz, hogy világosan lássák jövőjüket: kínálja az egyéni és közösségi élet egyfajta értelmes tevékenység megvalósítására irányuló és indító modelljét; a közösségben élés, a nemzetben és emberségben való gondolkodás, a demokrácia, gyakorló terepét”.

Az olvasás, a tudomány és az önművelés, az irodalom és a művészet az olvasótáborokban nem cél, hanem elsődleges eszköz az olvasótábori koncepciók megvalósításához, amelyeket sokféleképpen meg lehet valósítani.

Fontos szempont, hogy a tábor vezetőinek, illetve a kiscsoportok vezetőinek együttgondolkodó csapatot és alkotó együttesté kell szerveződnie; a tábor tehát megkomponált mű, előzetes elgondolás, nevelési elv, kimunkált ember-, világ-, és jövőkép jellemzi. Legfontosabb és alapvető módszere a kiscsoportok alakítása és a legjellemzőbb tevékenysége a kiscsoportos gondolkodtató beszélgetés.

A nevelés gerince a kiscsoportos beszélgetés, közvetlen kapcsolat, interakció a résztvevők között. A kiscsoport legfeljebb 15 főből áll. Ez a tevékenység olyan együttes gondolkodást, vitát, párbeszédet jelent, amelynek során:

- a résztvevők mindennapi problémájukból indulnak ki.
- az olvasótáborokban a vezetők és a vezetettek viszonya egymást értő, féltő, óvó baráti kapcsolatot feltételez. A csoportvezető (mentor), mint beszélgetőtársa vesz részt a közös munkában, s mint ilyen, csak irányítja, serkenti a beszélgetést, melyhez élményként, érvként, vitaanyagként, felkészülési eszközként rendszerint felhasználják a valóság feltárását segítő irodalmat.

A fentiekből is következik, hogy a tábori munka és a felelősség jelentős része a kiscsoportok vezetőire hárul. Szerepüket az is fokozza, hogy a jó olvasótábor egészének közösséggé kell válni, ami csak akkor

8

lehetséges, ha a kiscsoport vezetők lényegében azonos elvek alapján, egymást is segítve és értve dolgoznak.

Különösen fontos tehát a kiscsoportvezetők kiválasztása, amelynek a legfontosabb elvei a következők:

„- a kiscsoportvezető (mentor, instruktor, animátor) bármilyen foglalkozású, pl. író, művész, tudós, pedagógus, könyvtáros, népművelő lehet. Törekszünk rá, hogy egy-egy csapatban különböző nemű, szakmájú, érdeklődésű, mentalitású vezető legyen jelen. Lényeges, hogy a vezető ne formális tekintéllyel, hanem pozitív személyiségvonásokkal, empátiakészséggel, nevelési érzékkel, a táborban résztvevők gondjai iránt őszinte érdeklődéssel - érzékenységgel -, demokratikus vezetői készséggel, s nem utolsó sorban széles körű általános műveltséggel rendelkező személyiség legyen.”

Az olvasótáborok jellemzői, hogy a kiscsoportvezetők - már a program tervezésekor, előkészítésekor - együtt dolgoznak. Így alakítják ki a tábor egységes elveit, eszközeit.

Tehát a tábori kiscsoport egy olyan csoport, akiknek tagjai egyrészt részei az egész tábor közösségének, másrészt mélyebb, bensőségesebb kapcsolat alakul ki az együtt végzett munka során csoporttársaikkal. Közösségük valódi csoportnak tekinthető, a csoportdinamika működése a folyamatban tetten érhető.

Az olvasótáborokat életre hívó írók, költők, gondolkodók elképzelését több rokon eszmeiségű szellemi áramlat, jeles személyek által képviselt kulturális önazonosság-fogalom meghatározása is segítette, melyek közé sorolható a cserkészlet, a népfőiskolai és a reformpedagógiai irányzatok, kulturális építőtáborok számos közösségi hatása. Az olvasótábor szóhasználatot legpontosabban Fábrián Zoltán »lélekpéndítés« elnevezése, valamint Ratkó József gondolata is értelmezi: »Egy ágyon, egy kenyéren / Égve egyforma lázban, / hidegben, nyári lángban / egyforma szó a szánkban« Azt a nevelés-lélektani elkötelezettséget tartjuk fontosnak, amely feltételezi és képviseli a gyermekek és a felnőttek teljes jogú részvételét saját sorsuk alakításában, keretet ad a személyközpontú kreatív önműveléshez, biztosítja a szabad elhatározás jogát, az egyenjogúságon és partnerségen alapuló társas kapcsolatokat, a közösségi együttlétek során megnyilvánuló morális egyezőséget, a természeti és a társadalmi környezetben egyaránt élni tudó életmódot, mely elhatárolódás nélkül is képes harmóniát teremteni önmaga és a külvilág között.

2. Interkulturális tábor

Józsefváros sokszínű kerület. A táborban igen fontos elem, hogy a szervezés során megkerestük a kerület nemzetiségi önkormányzatait és kértük, hogy segítsenek a gyermekek toborzásában. Így a résztvevők között biztosan találunk majd nemzetiségi gyermekeket, akik identitásukkal, hagyományaikkal, kulturális értékeikkel leképezik ezt a sokszínűséget és az olvasótábor befogadó és empatikus miliójében bátran felvállalhatják nemzetiségi gyökereiket. Ennek elősegítésére több olyan programot is tervezünk, mely épít e másság feltárására, megmutatására.

5
K

3. Keretjáték

Céljaink elérését nagymértékben segíti a keretjáték. „A keretjáték a tábor első pillanatában kezdődik, és az utolsóval ér (vagy még azzal sem) véget. Mind a gyermekek, mind a felnőttek számára olyan átélhető, játszható komplex és kompakt világot jelent, amelyben időnként váratlan és varázslatos, máskor nagyon is az események menetéből következő várva-várt dolgok történnek.” A keretjátékok többsége egy másik valós alapokra épülő vagy kitalált társadalom, melynek fő vonásaihoz kapcsolódnak a programok. Ezek nagy részét a vezetők otthon, a társadalom elemeinek és megvalósításuk kiötölése során talál ki, de annak tényleges létrejötte függ az aktuális tábori miliőtől.

A keretjáték annál jobb, minél inkább átszövi a tábori élet minden pillanatát, ezáltal megnehezíti a kilépés lehetőségét, de nem vonja el a résztvevők figyelmét önmagukról. Éppen ellenkezőleg! Segít ráfókuszálni az önismereti munkára. A kilépés-belépés semmiféle problémát nem jelentett a résztvevők számára. A gyerekek teljesen természetes volt a közlekedés a valóság és a játék között.

Miután a táborban vegyes életkorú gyermekek lesznek a szakemberek választása a Antoine de Saint-Exupéri, A Kis herceget című művére esett. A Kis hercegben a pilóta kényszerleszállást hajt végre a sivatagban. Egy másik bolygóról érkező kislíval találkozik, aki barátokat keres. A Föld előtt megismerkedett néhány bolygóval, de sehol sem lelt igazi barátot. A kettőjük kapcsolatát, az igazi kapcsolatot mutatja be a mű, melyben rengeteg szimbólumot, a létünk alapkérdéseit feszegető gondolatot találhatunk.

A keretjáték, nem a mű eljátszására szorítkozik, hanem annak gondolatiságát jeleníti meg az adott közösségre alkalmazva. Legfőbb szándékunk a keretjáték szimbólumaival kifejezve az, hogy a résztvevő gyermekek meglássák a csukott és nyitott óriáskígyókat.

4. A tábori programok

A táborban a programok a keretjátékból következnek, de megtartják a nyári szünethez méltó játékosságukat, könnyedségüket. Minden napra tervezünk kiscsoportos foglalkozást, de emellett a kézműves foglalkozás, a sportolás is jelentős szerepet kap. Színvonalas és hazavihető ékszerek készítése, agyagozás, festés (melyet festőművész vezet), tábori ki-mit-tud, tábori színház, táncházak, vetélkedők tarkítják a napokat, s attól függően, hogy a Kis Herceg melyik bolygójára utazunk el a vadlibák húzása és a képzeletünk segítségével meglátogatnak minket neves művészek, hírességek is.

A keretjáték játszásához a drámapedagógiát hívjuk segítségül.

5. Mi a drámapedagógia?

Drámajátéknak nevezünk minden olyan játékos emberi megnyilvánulást, melyben a dramatikus folyamat jellegzetes elemei lelhetőek föl.

A drámajátékok az emberépítést célozzák, feladatuk a személyiségformálás, a kapcsolatfelvétel, a kapcsolattartás, a kommunikáció megkönnyítése. Így a dramatikus alkotójáték tulajdonképpen pontosan megfogalmazható szocializációs tevékenység. Ezen folyamat azzal magyarázható, hogy a

játékot a játékos próbahelyzetként éli meg, mely segíti önmaga elfogadásában, s e próbahelyzetben szerepvállalásával egy időben önmagát kell képviselnie. S hogy mindezt a ráirányuló figyelem közepette tudja megtenni, az éppolyan készségi állapotot követel, mint a mindennapi élet szociális szerepvállalásai, kiélezett helyzetei - csupán a kockázat a kisebb.

„A dramatikus tevékenység elősegíti:

- a közösségben, a közösségért tevékenykedés aktivitásának serkentését,
- az ön és emberismeretének gazdagodását,
- alkotóképességének, önálló, rugalmas gondolkodásuknak fejlődését,
- összpontosított, megtervezett munkára való szoktatást,
- testi, térbeli biztonságának javulását, időérzékének fejlődését,
- mozgásának, kifejezőképességének fejlődését,
- a nemek közötti természetes kapcsolatteremtést,
- az egymással történő kommunikáció fejlődését.”

A drámajátékok egyik alapja, hogy az ember szerepjátszó tevékenysége kisgyermekkorban kezdődik, s az életkor előrehaladtával a társadalmi szerepvállalások során fokozatosan fejlődik. A "mintha" játékok, a papás-mamás, a katonásdi, a királyosdi során felkészülhetnek a későbbi anyaság, a vezetői vagy beosztotti poszt által meghatározott szociális szerepekre. Az iskolás gyermek képi, szimbolikus gondolkodásmódjából, intenzív átélő-képességéből adódóan nagy hatása lehet a dráma speciális eszközrendszerének, melynek lényege a cselekvő ember megjelenítése cselekvő ember által.

Felnőttek terápiás csoportjában a játék „a páciens egy alapvető, rendszerint tudattalan problémájával kapcsolatos viselkedését, vélekedését és érzelmi beállítódását tükrözi. A játék lényege, hogy a páciens egy rejtett, belső problémáját szimbolikus formában megjelenítjük a terápia fantázia-terében és ily módon valóságosként kezeljük. A játék nyomán kibontakozik egy egyezményes szimbólumrendszer, mely a terápiát egyedi együttes, kreatív folyamattá formálja.”

A dramatikus tevékenységet három nagy csoportra oszthatjuk.

„A” típusú dráma: a gyakorlatok

Ezek olyan tevékenységformák, ahol a játszó személyek elsősorban bizonyos fizikai és mentális történéseket tapasztalnak meg. Ezek rövid távú, gyakran lezártágra törekvő cselekvésformák, amelyeket a játszóknak valamilyen instrukcióra hajtjanak végre. Szabályai általában egyértelműek. Ezen gyakorlatok általában nem kötődnek erőteljes érzelmekhez. A résztvevőktől olykor a cél eléréséig nagyfokú koncentrációt és erőfeszítést igényel.

Ilyen gyakorlatcsoport a közvetlen tapasztalatszerzés, a dramatikus készségfejlesztés, különböző helyzetgyakorlatok, játékok illetve az egyéb művészetek formanyelvének bevonása.

„B” típusú dráma: a dramatikus játék

Ezen játékok meghatározott helyszínen zajlanak, meghatározott szituációt, témát járnak körül bizonyos meghatározottságon belül. Ilyen meghatározottság például egy katasztrófa jellegű (pl.: hajótörés) adott történet, megadott karakterekkel. Itt a tartalom mindig két szinten jelenik meg: a cselekmény és a cél által meghatározottan, valamint a résztvevők személyes igénye, hite, beállítottsága eredményeként.

„C” típusú dráma: a színházszerű formák

A "színház" itt nem csak a szigorúan vett, szervezett keretek között közönségnek előadott műveket takarja, bár kétségtelen, hogy ez is beletartozhat a drámaóra keretei közé. Bármikor nézők előtt játsszák a résztvevők, az már színház. Akkor is, ha egy csoportmunka eredményét mutatják meg a többi játzó fél számára.

Az ebbe a típusba tartozó játékok nagyfokú jelenléte és együttműködést igényelnek. Fontos motiváló erő, hogy produktumot társaik vagy közönség előtt többnyire be kell mutatni, melynek hangsúlyozása fokozza a teljesítmény iránti belső elvárást.

Gavin Bolton a „D” típusú komplex tanítási drámára azt mondja, hogy a dráma a dolgok megértése érdekében, akkor ezen éppúgy érti konkrét ismeretek megszerzését, mint érzelmi tapasztalatok megélését, erkölcsi normák megértését és elfogadtatását.

1.3. A "mintha" - játék és a drámában megjelenő tanulási folyamat

Tegyük fel, hogy egy 4 éves kislány játszik a babájával. Öltözteti azt és játékból megeteti. Eközben az ő fejlődése két területen is végbemegy. Egyrészt készségek terén, másrészt az ismeret szintjén. A készségek terén például a babaruhával valójáték vagy az anya tevékenységének utánzása válhat pontosabbá. Az ismeretek oldalán jelennek meg a különféle szenzomotoros tapasztalatok, valamint - belső szinten - az anya tevékenységének, a tevékenység összetettségének új típusú felfogása. A játék során a gyermek tapasztalatokat szerez, tanulási tapasztalattal gazdagodik.

"A játékban és a drámában a készségek és az objektív ismeretek terén vitathatatlan tanulási lehetőség rejlik, ám legnagyobb változás mégis a szubjektív jelenségtartalmak szintjén következik be (...) a tanulási folyamatban (...) ahhoz, hogy igazán hatni tudjon, a játszónak saját bőrén kell megtapasztalni a helyzetet." Ez az a lényegi elem, az érzés szintje, amelyet a tanárok gyakran figyelmen kívül hagynak, vagy alábecsülnek. Mások megérik, hogy ebbe az irányba kellene haladniuk, de nincs meg a kellő készségük ehhez."

A "D" típusú dráma egyik jellemzője az, hogy elsősorban a szubjektív jelentésszinten megvalósuló tanulási folyamat áll a középpontjában.

A tanárok többsége - a tanítási órák gyakran erőltetett menetben történő üteme miatt - arra törekszik, hogy a tanulók érzelmeiken átszűrve megértsék, amit olvasnak, érzelmeik intellektualizálására szoktatják őket. A tanulók el tudják mondani, mit érzett Lady Macbet a férje levelét olvasva, de nem tudják mit érzett. Ha az osztályban valamelyik gyermek nem érti az egyik szót, a tanár készséggel sorakoztatja fel a szinonimákat, hogy az új és az ismert közé hidat íveljen. Ám ha az anyag érzelmi háttére idegen a gyermek számára, nem látja be, hogy az ő tanári feladata lenne annak az érzelmi pontnak a megkeresése, ahonnan ez a hídépítés elkezdődhet.

Ennek az oktatási formának két következménye van. Az intellektuális megértést ritkán gazdagítja szubjektív megértés, emellett - jóval lényegesebb következményként - a gyermek tárgyi ismeretei gyorsan bővülnek, fejlődése során egyre több és több mesterséges, objektív mércére tud hivatkozni, nevelésében ugyanakkor szinte szándékosan kerüljük érzelmi finomítását és gazdagítását, és így kizárólag azokra az érzelmi tapasztalatokra tud támaszkodni, amelyekkel véletlenül találkozik.

A tanárok közül sokan megdöbbennek tanulóik negatív reakcióin, mégsem veszik tudomásul, hogy az intellektushoz hasonlóan az érzelmek minősége is fejleszthető, és hogy mindkettő a tanár felelőssége.

